

Veni

DOSTAVA NA DOM ali OSEBNI PREVZEM

Tel **05 6416 333** / mobi **041 684 333**

malice in kosila / od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.00 uro

Pizzeria NAPA
dostava na dom
05 641 5140

Nova olimpijska disciplina: tlačenje bar v zaliv

Na koncu sem spet postal nepismen

Ne povsem. Še vedno znam napisati stavek ali poved, poznam podrednja, vrnjene stavke, celo vejico včasih zadenem in prispodobne, rime ter podobne stvari mi gredo še vedno od rok. Toda, ko dobim v roke načrt za polico iz Ikeje, ali vprašalnik kakšnega urada, sem mrzel.

(Mef) Sicer so sosede in znanci, ki mi prinašajo izpolnjevat različne formularje, prepričani, da to obvladam, ampak jaz se zavedam, da včasih res ne vem več kako naprej.

Žal na You tubu ni praktičnih navodil, kako, na primer, izpolniti obrazec za pridobitev katere od državnih protikoronskih pomoči. Nauči pa me, kako zamenjati toner v laserskem printerju, kako odpreti kozarec z rdečo peso, ko moč rok ne zadošča več, kako iz nekaj bambusovih palic narediti bazen ali kako iz zaobljega trebuha narediš radiatorskega. Vse to mi pove in pokaže, ne pomaga pa mi takrat, ko je treba izpolniti formular za oprostitev plačila odvoza smeti iz poslovnega prostora, ki ne obratuje.

Teh stvari ne zmore You tube, ne zmore pa jih niti državni ali občinski program, ki zahteva, da moram pridobiti najprej digitalno potrdilo, nato ga moram vsakokrat overiti, uporabiti eno od petsto gesel, ki sem si jih izmislil in neke založil, ga še enkrat potrditi in potem čakam, kaj se bo zgodilo. Navadno se ne zgodi nič in če imam srečo dobim odgovor, da na drugi strani ni nikogar, da je moja prijavo sprejel nek stroj in da mi na to sporočilo ni treba odgovarjati. Vsaj to.

Ne bom težil s tem, kaj vse je treba paziti, ko izpolnjuješ, na primer, prijavo na medijski razpis. Trikrat je treba ponavljati en in isti podatek, skrit pod različnimi vprašalniki in paziti, da se ne zmotiš, sicer boš odletel.

Vrli uradniki namreč vloge pregledujejo s križanjem podatkov in ne po vsebini tega kar je napisano. In če si ga kje polomil roma vloga med zavržene.

Recimo, da je prijavljanje na različne razpise specifično znanje brez katerega navaden človek nikoli ne bo dobil denarja kakšnega evropskega ali celo domačega sklada. Toda dopis Zavoda za zdravstveno zavarovanje naj znane sporoči kolikšen del pokojnine prejema iz sosednje države, da bo dobil ustrezen del našega regresa, pač ni namenjen visokošolskim strokovnjakom ampak tudi človeku, ki še računalnika nima. Pa dobi dopis s QR kodo, ki jo mora poskenirati, on pa sploh ne ve kaj je eno, niti kaj je drugo..

In nikar si ne domišljajmo, da je funkcionalna pismenost samo problem ljudi brez osnovne šole. Recimo, kaj izveste iz dopisa na občinski oglasni deski, kjer piše, da Občina zola, kot lastnik nepremičnine ID znak: parcela xxxxx v izmeri xx m2, namerava skleniti neposredno prodajno pogodbo za solastniški delež do xxxx navedene nepremičnine za ceno najmanj xxx EUR.

Nič ne izveste in to je cilj. Tako kot je cilj zapletenih razpisov to, da se nanje pravilno prijavijo samo izbrani ljudje ali organizacije, ostali smo nepismeni.

Računalniški programerji pišejo uporabniku vedno bolj prijazne programe. Tam pa se prijaznost za preprostega človeka tudi konča.

INTESA SANPAOLO BANK

MANDRAČ

NAROČNINA - SPOROČILA - MALI OGLASI
tel. 040 211 - 434 / urednistvo@mandrac.si

Dača na Brdu pri Kranju

Vsak resen časopis ima dopisnika v glavnem mestu. In ga imamo tudi mi. Že res, da je bil do koronastanja vsak vikend "doma" v Izoli, zdaj prihajajo le njegovi zapisi. Zoran Odić je upokojeni a ne odpisani novinar z veliko začetnico. Tisti, starega kova.

Dače je v Sovjetski zvezi in današnji Rusiji vikend. Vlada so imeli cele dvorce, imenovane dače, drugi pa so svoje barake prav tako imenovali dača.

Batjuška Koba, tako so ga klicali najbližji, za druge je bil Josif Višarionovič Džugašvili, za tretje pa samo Stalin, je najbližjemu sodelavcu Jagodi, šefu lastne politične policije zaupal, da »ima raje ljudi, ki ga podpirajo iz strahu, kot tiste, ki ga podpirajo iz prepričanj, saj prepričanja se lahko spremenijo.« In je bilo dovolj, da na večerji s prijatelji v svoji dači, ki bi bila danes podobna Brdu pri Kranju, tako spotoma pove, da mu je Jagoda, ali kdo drug, na primer kakšen poslanec ali poslanka, sovražna in da jim je treba »dve, tri okrog ušes.« In je potem neka druga poslanka, ki je bila tudi zoprna in po Kobinem mnenju sovražna do njega, dobila koktejl skozi okno. Potem je Koba javno in glasno obsodil ta teroristični akt in pozival na slobo, spravo in pripravljajl novo večerjo s prijatelji in sodelavci v dači na Brdu. Kjer so pili koktejle. In menjavali vse po vrsti, kar je bilo zamenjati mogoče.

Tako se vlada s strahom

Tako se osvaja oblast in tako se vlada s strahom – na najbolj občutljive položaje v državi, od represivnih, kot so vojska in policija, obveščevalne službe, do finančnih institucij kot so banke, urad za preprečevanje pranja denarja, ali statistični zavod, Furs, Nacionalni inštitut za javno zdravje, pa vse do Agencije za varnost prometa, Inšpektorata za okolje in prostor, vsi vodilni v kulturnih institucijah, od agencije za knjigo do pedagoškega inštituta, muzeje, galerije, da o medijih ne govorimo, od javne RTV in STA do zadnjega napada na Delo, Ustavno sodišče, tožilce in sodnike. Pa o prevzemu železnic, kjer je Janšin odvetnik Matoz novi nadzornik, ali Darsa – dovolj je naštevanja, ker čistke niso končane. In vse to pod izgovorom bor-

be proti pandemiji, epidemiji, ki je ne vodijo epidemiologi, ampak politični poslušniki, ki nimajo prepričanj, ker se prepričanja lahko spremenijo, temveč so samo poslušni. Ker vedo, da je samo tako možno preživeti in to dobro preživeti. Ubogajoč in izvajajoč ukaze, prepovedi in kazni. Neustavne, nelegalne, nelegitimne. Samovoljne, da je država postala novodobni Avgijev hlev. Namesto ponujenih 800 tisoč doz cepiva se ruši zdravstveni sistem, stopnja smrtnosti je med najvišjimi v svetovnih merilih. Cinična je ministrova pripomba, da je v domovih za starejše prostih 2000 postelj, brez pojasnila, da jih je toliko v njih umrlo. Najnovejši izum so centri za cepljenje, ki nadomeščajo dosedanje prakso, ko so se pacienti prijavljali pri osebnem zdravniku. Zdravstveni dom je skladno s količino dobljenih doz cepiva obvestil osebnega zdravnika koliko in kašne strukture pacientov so na vrsti za cepljenje in je osebni zdravnik osebno obvestil pacienta, da je na vrsti, kje in kdaj. In je stvar funkcionirala. Pred desetimi dnevi pa so se pravila spremenila. V našem glavnem mestu so uvedli centre za cepljenje v katere morajo zdravniki na primarnem nivoju poslati podatke o vseh pacientih po posebnem računalniškem programu, katerega so morali sami nabaviti in plačati in poslati podatke o vseh zdravstvenih tegobah, demografske podatke, telefonske številke in elektronske naslove

kot da imajo vsi pacienti pametne telefone in računalnike. Razen tega, gre za pridobivanje podatkov, ki so strogo osebni in za njihovo pridobivanje je potrebna sodna odločba, ki je ni. Ob vsem tem pa vsi ti podatki že obstajajo, ne le pri osebnem zdravniku, ampak tudi v Zavodu za zdravstveno varstvo. Kjer so, seveda, skrbno shranjeni pred radovednimi očmi državnih organov. Kar pomeni, da gre samo za pridobivanje zaupnih podatkov o posameznikih, na kar je reagirala informacijska pooblaščenka in takšno zbiranje

podatkov o ljudeh tudi prepovedala, posebej, ker nihče od odgovornih ni povedal zakaj naj bi se ti podatki zbirali, z izjemo izjave ministra Koritnika, da se bo o uporabi zbranih podatkov odločalo naknadno. Kar je v popolnem nasprotju s pravico do varstva osebnih podatkov.

»Državlani niso izvedeli in še danes ne vedo, kdo bo njihove podatke sploh obdeloval, še manj za katere namene«, je zapisala Mojca Prelesnik, informacijska pooblaščenka.

Konec Stalina ni bil konec stalinizma. Njegovo delo so, v skadui z dogajanjem v svetu, nadaljevali vsi, ki so bili njegovi mladi sledilci – Hruščov, Brežnjev, Kosigin, Andropov, Černjenko, do danes, ko Putin nadaljuje tam, kjer je Gorbačov neuspešno poskusil zaustaviti proces svetovnega stalinizma.

Dača na Brdu pri Kranju nadaljuje z delom.

Zoran Odić

VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za balkone, vrtove, cvetlična korita...

ODPRTO VSAK DAN, RAZEN NEDELJE.

Parecag 31, gsm: 041 607 594

MANDRAČ je tednik Izolanov

Naslov: Veliki trg 1, 6310 Izola, TRR: 1010 0002 9046 354

tel. 040 211 434

elektronski naslov: <http://www.mandrac.si>;

email: urednistvo@mandrac.si

Odgovorni urednik: Aljoša Mislej

Uredništvo: Aljoša Mislej, Drago Mislej, Davorin Marc, Primož Mislej (foto)

tehnični urednik: Davorin Marc email: sektor.tehnika@mandrac.si

Tednik izhaja v nakladi 2000 izvodov, cena 1,50 EUR. / Četrtletna naročnina: 18 EURO.

Založnik: GRAFFIT LINE d.o.o., Izola; tel. 040 211 434 / Prelom: Graffit Line

Vpis v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS, pod zaporedno številko 522.

Odpirajo se gostinske terase

Obalno-kraška regija je vzdržala v oranžni fazi, in si s tem zagotovila odprte teras gostinskih lokalov, ki samevajo vse od oktobra. Bo to dovolj, da se reši panoga, ki je ob kulturi najbolj prizadeta v državi?

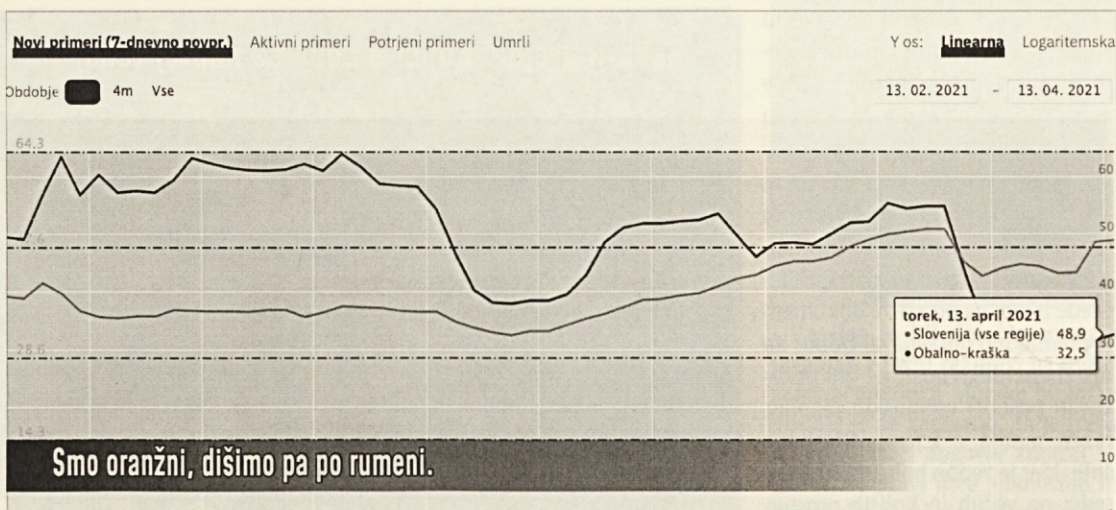
V torek je bilo opravljenih 5.306 PCR testov, od katerih je bilo 1.233 pozitivnih, kar je 23,3% vseh testov. Včeraj je bilo tako hospitaliziranih 622 pacientov s covidom 19, intenzivno terapijo pa jih potrebuje 154. Umrlo je pet ljudi.

Vse številke so v porastu, in Slovenija se je v zadnjih dneh vrnila v rdečo fazo, kar je stroka tudi sicer napovedala. Povprečje novih primerov v zadnjih sedmih dneh je tako 1.026, torej nad mejo 1000, ki predstavlja zgornjo mejo za oranžno fazo in s tem za sproščanje ukrepov, med katerimi bi bile tudi gostinske terase. Kljub temu pa so se na Vladi odločili, da bodo s ponedeljkom gostinci lahko odprli gostinske terase v regijah z boljšo epidemiološko sliko, med katere spada tudi Obalno-kraška.

Je pa res, da smo v naši regiji, v primerjavi s preostankom države, trenutno v nekoliko boljši situaciji. Iz rumene smo se sicer dvignili v oranžno, a število okužb je še vedno razmeroma nizko. V Kopru so v torek ugotovili 18 novih primerov okužbe, v Piranu sedem, v Izoli osem, v Ankaranu pa ni bilo novih.

Status quo v Izoli

Stanje covid 19 v Izoli tako ostaja razmeroma stabilno, število aktivnih potrjenih primerov v zadnjih sedmih dneh je tako le 27, z incidenco (primeri na 100.000 prebivalcev) 162,8. Za primerjavo, v Sloveniji imamo 303 primerov na 100.000 prebivalcev, kar nas uvršča na nič kaj spodbudno 13. mesto v Evropi. Na stari celini imajo še vedno največ novih primerov v San Marinu (539), sledijo Turčija, Ciper, Švedska in Andorra (med 440 in 400), nato Poljska, Estonija, Srbija, Francija, Madžarska, Severna Makedonija in mesto nad nami še Hrvaška. Po podatkih spletne strani Statista, je stanje najboljše na Vatikanu in Ferskimi otoki, kjer nimajo novih primerov v zadnjem tednu, zelo dobro pa je še v Gibraltarju, na Islandiji in v Veliki Britaniji,

kjer so na dobri poti do tega, da precepijo celotno prebivalstvo.

Gostilne odpirajo terase

S ponedeljkom se torej ponovno odpirajo gostinske terase. Zaenkrat do 25. aprila, urnik pa je omejen od 7.00 zjutraj do 19.00 zvečer. Vprašanje pa je, če bo to dovolj za gostinski sektor, ki je po osmih mesecih zaprtja povsem na kolenih. Zato so v Sekciji za gostinstvo in turizem pri Obrtno - podjetniški zbornici Slovenije Vladi predlagali, da poleg ostalih, že veljavnih ukrepov, za katere si želijo, da bi se podaljšali do konca leta, sprejme ukrep, po katerem bi vsem, ki jim je bilo v tem času prepovedano opravljati svojo dejavnost oziroma se jim je bistveno zmanjšal obseg poslovanja, dodeli enkratno nadomestilo v sorazmerni višini upada prometa. Poleg tega naj bi od ponedeljka veljali tudi ostali ukrepi, ki spadajo v oranžno fazo, torej zbiranje do deset oseb in prosto gibanje med regijami, a tega, do zaključka uredništva, še niso uradno potrdili.

AM

Istrski maraton „fai da te“

Organizatorji so z veliko mero kreativnosti uspeli izpeljati dogodek, ki kljub prepovedi zbiranja združuje vse tekaške navdušence.

Na Istrski maraton se lahko prijavite do 28. aprila. Poteka ves mesec, in sicer virtualno. To pomeni, da si tekači lahko samodejno izberete traso, če pa imate možnost in vam razmere to dopuščajo, se lahko odločite za eno od tras dosedanjih Istrskih maratonov – na voljo jih je kar 21. Na uradni spletni strani si naložite aplikacijo, preko katere bo mobilni telefon spremljal vaš tek. Organizatorji vam ponujajo tudi glasbeni izbor – da bo doživetje še bolj pristno.

Podprite jih tudi sami in ohranite zdrav duh v zdravem telesu.

SZJ

OBALA V MALEM

Izola - Trg Etbina Kristana 2, 051/301 052, 031/356 887

LETOS PRAZNUJEMO 30 LET Z VAMI

NEPREMIČNINE IZOLA d.o.o.

www.sifra-nepremicnine-sp.sisifra@siol.net

Ivan Konstantinović, univ. dipl. ekon., št. licence: 00002

Pozor, prihaja MU Istra - AI Istria

V četrtek, 22. aprila se bo na 15. redni seji sestal izolski občinski svet. Tudi tokrat bo, zaradi protikoronskih ukrepov, seja potekala v večnamenski dvorani Medgeneracijskega centra v Llvadah, občinske svetnike pa čaka več kot obsežen in zanimiv dnevni red.

Seja se bo začela z obravnavo in sprejemanjem letnih poročil, letnih načrtov in finančnih načrtov petih javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Občina Izola: **OŠ Vojke Šmuc, Vrtca Mavrica, OŠ Dante Alighieri, OŠ Livade in Glasbene šole Koper**, kjer je občina Izola ena od ustanoviteljic.

Glede na to, da bo vse te dokumente predhodno obravnaval **Odbor za družbene dejavnosti** ne gre pričakovati posebej vsebinskih razprav, razen morda z izjemo **Glasbene šole**, kjer je vedno bolj izražena potreba po večjih in boljših prostorskih pogojih za delo izolske izpostave glasbene šole.

Tudi nadaljevanje ne bo posebej problematično, saj bodo svetniki, tako kot vsako leto, sprejemali poročilo o uresničevanju **Lokalnega energetskega koncepta** občine Izola ter program dela **Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu** Občine Izola za leto 2021.

Malo nepremičninskega

Občinski svetniki se bodo spet posvetili nepremičninskemu posluhu in sicer bodo sprejemali sklep o pridobitvi statusa **grajnega javnega dobra za bodočo cesto Livade B**, ki bo potekala z zahodne strani "Mišičevih blokov" in neprofitnega bloka proti stavbi Inno Renew-a, ki je v gradnji. Poleg tega bodo sprejemali sklep, da na pobudo lastnikov **Leninove 13** na javni dražbi občina proda dvorišče in vrt ob njihovi hiši, ter na pobudo novega etažnega lastnika stanovanja na **Velikem trgu 18** še notranje dvorišče velikosti 14m2 med stavbami Veliki trg 18, Veliki trg 19 in med stavbama Kopališka ulica 3 in 5. Dvorišče bo prodano z neposredno pogodbo za slaba 2 tisočaka.

Redarji grejo v Koper a bodo še naprej tukaj

Skupna medobčinska uprava

Drugi del seje prinaša kar nekaj vsebinsko pomembnih in zahtevnih točk dnevnega reda, med katerimi je zagotovo najpomembnejši **predlog Odloka o ustanovitvi skupne občinske uprave »Medobčinska uprava Istre«**, ki bo že v drugi obravnavi oziroma v sprejemanju.

S sprejetjem odloka v prvi obravnavi so Občinski sveti podprli ustanavljanje skupne občinske uprave s čimer so izrazili podporo povezovanju štirih istrskih občin na področju opravljanja nekaterih upravnih in strokovnih nalog iz občinske pristojnosti. V prvi obravnavi so bile na vseh Občinskih svetih, razen v Občinskem svetu Občine Ankaran, podane pripombe in predlogi za spremembe odloka.

Urejanje prostora ostaja občinam

V razpravah na nekaterih Občinskih svetih in tudi na koordinaciji županov PIKA, ki je obravnavala pripombe Občinskih svetov, je bilo izpostavljeno vprašanje **delitve del in nalog med občinskimi službami za urejanje prostora in Medobčinsko službo za urejanje prostora in morja ter varstvo okolja** ter posledično nadzor nad delom medobčinske službe v delu, ki se nanaša na občinske prostorske akte ter tudi vprašanje **prenosa izvirnih pristojnosti občine s področja urejanja prostora na skupno občinsko upravo**.

Zaradi želje, da se v največji možni meri prisluhne pripombam Občinskih svetov in oblikuje taka SOU, ki bi uživala najvišjo stopnjo konsenza med štirimi občinami ustanoviteljicami je **predlagan zmanjšan obseg nalog SOU, in sicer tako, da se črta naloga urejanja prostora in morja**.

Obravnavana je bila še cela vrsta pripomb, med katerimi velja omeniti, da odločitev o odstopu občine od opravljanja posamezne naloge ne sprejme župan ampak občinski svet tiste občine, ki želi posamezno nalogo opravljati samostojno.

Zaprto da bolj ne more biti

Kot vse kaže pločnik pred poslovalnico banke Sanpaolo v Izoli res nima srečne roke z izvajalci del. Ko so pred nekaj leti tam kopali jarek za različne kable in povezave za tv signale, so to počeli brez vsakega obvestila o tem, kaj se sploh dogaja, kdo je izvajalec, kdo investitor in kdo nadzornik, pa čeprav so prekopali cel tisti kvart. Tudi zdaj opravljajo podobna dela in tudi tokrat ni jasno kaj se tam dogaja, predvsem pa ni obvestil mimoidočim, da jih na koncu pločnika čaka zapora, ki jih bo napotila na drugo stran ceste, čeprav imajo opravke ali dom na tej strani, stanovalcev sosednjega dvorišča pa so menda kar zaprli dostop. Če pomislimo, da so še nedolgo tega gradbinci morali v sredstvih obveščanja opozoriti na ovire, ki bodo doletele mimoidoče.

Bralec (naslov v uredništvu)

Pirančanom ni šlo

Piranski občinski svetniki so predlagali, da bi bil sedež Skupne občinske uprave v Piranu in ne v Kopru, ter da naj občinski svet sprejme odlok o ustanovitvi z 2/3 večino. Oba predloga sta bila zavrnjena.

Ime skupne uprave

Zanimive so bile tudi pobude o kratiki imena skupne občinske uprave, kjer so v Kopru predlagali, da se namesto kratice »MUI« določi kratica »MU Istre« oz. »MEU« in ne »MUI«. Na koncu je bilo dogovorjeno, da se za poimenovanje Skupne občinske uprave lahko uporablja kratica »**MU Istra - AI Istria**«.

Na vprašanje izolskih občinskih svetnikov, ali bo imela **Občina Koper več odločevalskih pravic**, ker prispeva največ denarja za delovanje skupne uprave (53%) odgovarjajo, da ima **pri glasovanju vsak župan en glas ter da je za sprejem odločitev potrebno soglasje županov vseh občin**. Odstotek financiranja pa se ne nanaša na glasovanje pri sprejemanju odločitev. Tudi za imenovanje vodje Skupne občinske uprave je potrebno predhodno soglasje vseh županov.

Upoštevana je bila tudi pobuda izolskih občinskih svetnikov, da mora vodja Skupne občinske uprave o njenem delu enkrat letno poročati Občinskemu svetu in ne le županom.

ur

Korona je ribičem prinesla 30 ton več ulova

Slovensko ribištvo je že preživelo najboljše čase. To kar je od njega ostalo je devet kočaric in manjši ribiški čolni, ulov pa je v primerjavi z najboljšimi leti povsem neprimerljiv. Zato že povečanje ulova, ki bi ga v sedemdesetih letih dosegli z dnevnim ulovom treh bark, pomeni veliko. In lani se je zgodilo.

Biolog in oceanolog, za povrh pa še Izolan, Aleš Bolje je vodja svetovalne ribiške pisarne, ki od leta 2018, po novem deluje v prostorih Zavoda za ribištvo na Morski biološki postaji v Piranu. Aleš Bolje je sicer že skoraj štiri desetletja dejaven na področju ribiške zakonodaje, raziskovanja in svetovanja v ribištvu in o aktualnem stanju slovenskega morskega ribištva, vključno z marikulturo, ve toliko, kot malokdo pri nas. Zato ga niti ni presenetila ugotovitev, da so slovenski morski ribiči lani nalovili bistveno več rib kot leto poprej. Saj ve tudi zakaj.

- Leta 2020 je bil ulov gospodarskih ribičev večji za približno 35 ton v primerjavi z letom prej. To je izjemno povečanje, saj so leta 2019 imeli dobrih 120 ton ulova, lani pa kar dobrih 155 ton. Tak rezultat se morda zdi skregan z vsako logiko, vendar se ga da pojasniti.

Uspešna prodaja na borzi

- Ob prvem valu, lani marca, naši ribiči prvi teden niso lovili, drugi teden pa so že šli na morje, ribja borza v Trstu je delala, Italija pa je imela hude probleme zaradi pandemije in gospodarstvo je dejansko obstalo, tako da so naši ribiči na borzi lahko takoj in po dobrih cenah prodali ves ulov. Govorim seveda predvsem za kočarje. To je trajalo kar nekaj časa, potem je prišla poletna sezona in so tisti, ki imajo kombinirano dejavnost ribištva s turizmom, kljub vsemu nekaj delali. Do jeseni je tudi gostinstvo nekaj delalo, tako da so tudi drugi ribiči imeli kje prodajati svoj ulov, vendar mrežarji vseeno niso bili deležni tistih ugodnosti kot kočarji. Mrežarji pač lovijo manjše količine rib in redko prodajajo na borzi pač pa predvsem gostincem in ribarnicam. Ko so se gostilne zaprle se je zaprl njihov trg, tako da gre povečanje predvsem na račun kočarjev.

Moli in gamberi

- Za povrh so v tem obdobju lovili velike količine molov, ki jih prejšnja leta ni bilo toliko, dodatno pa so imeli skoraj tri poletne mesece trajajoč ulov tigrastih kozic oziroma gamberov. Te izjemno cenjene rake so prvič lovili v tako velikih količinah, včasih tudi po sto kilogramov dnevno.

Moramo vedeti, da njihova cena dosega od 15 do 20 eurov za kilogram, tako da je bil ta ulov tudi finančno pomemben.

Seveda so tukaj spet bili na boljšem kočarji, medtem ko so mrežarji nekaj delali poleti, spomladi in jeseni, ko je njihova glavna sezona pa dejansko ulova niso imeli kje prodati, saj so bile gostilne spet zaprte. Mrežarji lahko prodajo na borzi samo takrat, ko imajo res dober ulov, tam od 100 do 200 kilogramov, kar pa je zelo redko in če ne moreš prodati ulova gostincem in ribarnicam je razumljivo, da je bil njihov ulov manjši.

- Kako je ribičem pomagala država v teh Koronskih časih?

- Država je, mislim da v drugem protikoronskem zakonu ribičem subvencionirala priveznino v 40 odstotkih. Ker pa občina Piran že nekaj let, izolska občina pa od lani ribičem subvencionirata priveze v celoti te pomoči države, vsaj v teh dveh občinah, seveda niso koristili.

Temeljni mesečni dohodek

Druga pomoč je bil temeljni mesečni dohodek, ki so ga koristili vsi, ki so pač imeli izpad prihodkov. Glede na to, da kočarji niso imeli izpada dohodka ampak so imeli boljši ulov kot lani, te pomoči niso mogli uporabiti, so pa lahko koristili te ukrepe za zaposlene delavce, če so ti imeli izpad dohodka glede na prejšnje leto. Mrežarji pa so koristili temeljni mesečni dohodek, ki je bil kasneje združen tudi s kritjem prispevki in ta ukrep bo ravno kar podaljšan do konca junija.

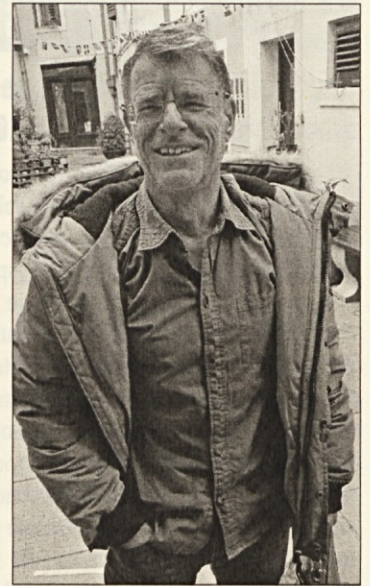
- Država ne daje pomoči tistim, ki kaj dolgujejo davčni upravi. Pri ribičih je bil to včasih kar velik problem.

- Te stvari se vsekakor izboljšujejo, saj ribiči zdaj vejo, da morajo imeti poravnane svoje obveznosti, če se hočejo prijavljati na razpise ali koristiti pomoči. Zato mislim, da so v veliki večini lahko koristili te različne oblike pomoči države.

Ribiči in školjkarji

- Veliko razburjenja je bilo zaradi možnosti postavitve velikega školjišča pred Izolo. Kako ste ga ocenili vi v "ribiški pisarni."

-- To je eno izmed štirih območij, ki so bila izbrana v nalogi, ki jo je izpeljalo Ministrstvo za okolje strokovno pa Inštitut za biologijo oziroma Morska biološka postaja Piran. Gre za eno od potencialnih območij v primeru potencialne širitve lokacij za marikulturo. V tisti nalogi je to res eno od območij, vendar z bistveno pripombo, da se najprej v celoti izkoristijo obstoječe parcele, ki so že v uporabi (Seča, Strunjan, Debeli rtič op.a.) in za katera je že podeljena vodna pravica, a niso v celoti izkoriščene. Zato je zdaj zapisano, naj se najprej izkoristi to, kar je že namenjeno marikulturi, nato naj ima prioriteto potencialna širitev marikulture na teh območjih (prednostno Debeli rtič in Seča op.a.) in šele nato se lahko razmišlja o morebitni širitvi na druga območja. Eno od teh območij je tudi to pred Izolo, ki pa je tudi najbolj sporno.

- Predlog je bil deležen mnogih pripomb v javni razpravi pa tudi v samem predlogu Morske biološke postaje je že zapisano, da je treba najprej doseči dogovor znotraj ribištva, se pravi med ribolovom in marikulturo, ki sta gotovo konkurenčni dejavnosti na tem majhnem prostoru, ki ga imamo na voljo.

Ob tem smo mi tudi dali predlog, naj se spremeni zakon o morskem ribištvu tako, da bi bila možnost ribolova blizu teh območij, saj ta zdaj ni dovoljena. Predvidevamo, da bi od postavitve neke takšne strukture, ki privabi druge ribe, tudi ribolov od tega imel neke koristi. Zdaj tudi tam, kjer ne gre za naravne rezervate, v oddaljenosti 150 metrov od takšnih struktur ni dovoljen nikakršen ribolov. Če bi zakon spremenili tako, da bi gospodarski ribolov v kakšni obliki bil dovoljen tudi ob teh strukturah, kjer je več ribe, bi tudi ribiči lahko imeli nekaj od tega. Ker pa nikjer v osnutku Pomorskega prostorskega plana ni zapisano, da bodo ta zarisana območja tudi aktivirana verjamem, da do tega ne bo prišlo, oziroma bo treba pred tem izpolniti cel kup zahtev in skleniti veliko dogovorov, predvsem pa zagotoviti, da se najprej zapolnijo že obstoječa polja za katera so oddana vodna dovoljenja in šele nato da se razmišlja o novih. (D.M.)

-V prihodnji številki:

Kako so v javni razpravi o PPP sodelovali ribiči, kaj pravijo o omejitvah na območjih naravnih rezervatov in kaj menijo o postavitvi umetnih podvodnih grebenov. Pa še o otoku, mestih iztovora in pristaniščih.

Morebitno školjišče pred Izolo

REAGIRANJA

Odziv Občine Izola na članek, objavljen v rubriki Prejeli smo – Mandrač, 1. aprila 2021

V prvoaprilski številki Mandrača smo lahko prebrali mnenje in nekatere trditve bralke o dogajanju na Občini Izola. Resda je bila številka prvoaprilska, a na nekatera dejstva je bralke in bralce treba nujno opozoriti, da jih ne bi pavalne ali neresnične navedbe v prispevku zavedle.

Nadzorni odbor Občine Izola deluje z vsemi pristojnostmi in v skladu z načrtom dela. Dejstvo, da do tega trenutka še ni bil predlagan in imenovan eden od njegovih desetih članov, na delo tega organa ne more in ne sme vplivati. Županova pisarna ni bila prenovljena že dolgo vrsto let. V okviru prenove notranjosti stavbe Občine Izola na Sončnem nabrežju so bili obnovljeni sanitarni prostori v nadstropjih - za zaposlene in stranke, sejna soba, ki je bila tehnološko zastarela, ter dotrajani hodniki. Vsakdo, ki je ali bo obiskal prostore Občine, se lahko o tem osebno prepriča.

V letu 2020 je Občina Izola izvedla 17 projektov vzdrževalnih del na infrastrukturi, vse v skladu z veljavno zakonodajo, v skupni vrednosti več kot 1,5 milijona evrov. Izvajalci del so bili različni, poleg JP Komunala Izola je sodelovalo še 9 zunanjih. Izpostavljati enega od manjših izvajalcev samo zato, da ustreza kontekstu mnenja posameznika, je seveda lahko za bralce zavajajoče.

Vsako ima seveda pravico do svojega mnenja in pravico, da ga predstavi tudi javnosti. A dobro je, da so mnenja podkrepjena tudi z dejanskimi podatki ter pravimi informacijami.

Martina Miklavčič Šumanski, Podsekretar za razvoj kadrov in komuniciranje

PREJELI SMO

Oseminsedemdesetletnice tožba o zdravstvu

Ljuba moja domovina
kaj malo v tvojih šolah smo se naučili,
in še to tako hitro pozabili?
Za lepo vedenje smo
nekoč ocene dobili,
o razumevanju in spoštovanju starejših
so nas večkrat poučili.
Vedeli smo kaj pomeni
prosim, oprostite, hvala
In vljudnostni pozdrav ob srečanju,
če nič drugega pa vsaj
»ciao« ali živio zgaga!
Spoštovani sovaščani, someščani
in vsi bralci tega časopisa
večkrat bi se morali oglasiti
in kaj se zdi dobro ali slabo drugim sporočiti.
Jaz neprijetno izkušnjo
pri novem zobozdravniku sem doživela.
Po več kot letu čakanja
sem namesto pozdrava in predstavitve nove zobozdravnice
dobila opozorilo, da sem 3 minute prezgodaj prišla.
In to čeprav edina pacientka sem bila!
In glej zlomka, konca ni!
V Covid-19 cepilni ambulanti
si le številka. Sprejem veličasten
saj sprejme te kar pet oseb.
Zdravnik, dve sestri in dve dekleti, ki sedita poleg
v beli halji in, ki ju nihče ne predstavi.
Stojiš pred njimi kot na zatožni klopi
in loviš vprašanja, nerazumljiva zaradi maske dekleta in
klepeta zdravnika po telefonu. Vsakokrat se moraš skloniti
globoko, da slišiš ponovitev vprašanja.
Ah, čudo, morda pa je dekle fizioterapevtka
in preverja mojo gibčnost.
Čudovito, kaj vse bom opravila
pa samo na cepljenje sem prišla!

Avtorica znana uredništvu

REAGIRANJA

Bodoči zdravstveni tehniki se urijo na terenu

V prejšnji številki Mandrača smo podali ugotovitev, da menda šola na daljavo ni tako huda reč, vse dokler ne bomo potrebovali oskrbo zdravstvene tehnika, ki je praktični del opravil preko Zooma. Namen zapisa je bil, da opozorimo na to, da niso vsi, ki se učijo na daljavo, postavljeni v enak položaj. Nikomur ni lahko, a vsekakor je učenje preko Zooma ali katerekoli druge spletne aplikacije primernejše in bolj učinkovito za tiste študijske programe, ki ne predvidevajo praktičnega pridobivanja znanja.

Na zapis se je odzvala Adelija Perne, ravnateljica Srednje šole Izola, pod katero spada tudi program Zdravstvene nege. Z zapisom nas je po eni strani pomirila, odprla pa povsem novo vprašanje.

Spoštovani,

v pretekli številki tednika Mandrač se je pojavila dobronamerna ugotovitev tedna, kjer se sprašujete o možnosti učenja zdravstvene nege preko Zooma. Kot ravnateljica Srednje šole Izola, ki med svojimi strokovnimi programi izvaja tudi program Zdravstvena nega, moram pojasniti nekaj dejstev. Zapis namreč izraža dvom o poklicni možnosti sedanje generacije. Ta vprašanja pa si postavljajo tudi sedanji dijaki.

Najprej velja poudariti dejstvo, da se praktičnih veščin preko Zooma ne da v celoti pridobiti. Zato smo se za generacijo, ki bi bila lahko najbolj prikrasana, dogovorili, da so dijaki v obdobju šolanja na daljavo pridobivali praktične veščine na praktičnem usposabljanju z delom v kliničnih in negovalnih ustanovah. Prav tako je veliko naših dijakov v času razmaha epidemije in šolanja na daljavo pomagalo v okviru prostovoljstva v negovalnih in kliničnih ustanovah. Pomagali so v obdobju, ko je najbolj primanjkovalo osebja in so si tako v izredno težkih razmerah pridobivali dragocene izkušnje. Dijaki se zavedajo tudi, da so sami odgovorni za svoje znanje in se v času, ko se jim je dovoljeno šolati v šoli, pospešeno trudijo pridobiti manjkajoče spretnosti.

Sicer pa je treba poudariti, da morajo naši dijaki po zaključku šolanja opraviti pripravništvo, ki ga vodijo usposobljeni mentorji. Res je to isto medicinsko osebje, ki je med pandemijo močno obremenjeno, vendar verjamem, da bodo uspešno opravili svoje poslanstvo tudi pri pomoči mladem kadru.

Sama popolnoma zaupam sedanji generaciji dijakov. Vem, da bodo svoje delo dobro in strokovno opravljali. Predvsem zato, ker so bile tudi izkušnje, ki so jih pridobili v tem turbulentnem času pandemije, neprecenljive in zato ker vem, da se njihovi učitelji izjemno trudijo in ker zaupam njihovim bodočim mentorjem na delovnih mestih. Bolj me skrbi, da bi bodoči kader, ki ga nesporno močno primanjkuje, zaradi takih pomislekov odtaval v popolnoma druge smeri izven zdravstvene nege. Potem, ko bomo potrebni ustrezne zdravstvene nege, nas bo res lahko skrbelo. Upam, da bomo današnje mlade uspeli zadržati na prepotrebni delovnih mestih v zdravstvu.

Adelija Perne, ravnateljica Srednje šole Izola

To pride na vrsto, ko bomo rumeni. Menda.

Kaj pa dnevni in nočni čas?

Izolski občinski svetniki bodo naslednji četrtek, v prvem branju, obravnavali osnutek občinskega odloka o javnem redu in miru, ki je že pred dokončno pripravo vzbudil veliko pozornosti zaradi navedbe o prepovedi nošenja burk. Zdaj so to dikcijo popravili, pripombe pa so tudi na številne druge.

Pripravljalci osnutka Odloka o javnem redu in miru so dikcijo o prepovedi nošenja burk zdaj zapisali bistveno bolje in sicer: „Prepovedano je imeti zakrit obraz ob identifikaciji v upravnih in prekrškovnih postopkih, če je oseba zakrita ali zamaskirana, sme uradna oseba zahtevati, da se odkrije, zato da lahko nedvoumno ugotovi njeno identiteto.“

Nič več ne bo kot je bilo?

Seveda je poleg tega določila v osnutku še cela vrsta usmeritev, omejitev in prepovedi. Tako v osnutku piše, da bo **prepovedano uživati alkoholne pijače** na javnih krajih zunaj prostorov, ki so določeni za točenje in konzumiranje alkoholnih pijač, **pripravljati hrano na javnih krajih**, razen v času prireditve in na organiziranem prostoru, ki je temu namenjen, **izvajati piknike**, kuriti in uporabljati odprti ogenj na javnih površinah, **urinirati** ali opravljati veliko potrebo na ulicah, cestah, pločnikih, parkiriščih, igriščih, rekreacijskih poteh ali drugih javnih površinah, namenjenih sprostitvi ter rekreaciji občanov ali igri otrok.

Brez kopalk v mestu

Prepovedano bo **gibati se v kopalkah**, brez oblačil ali dela oblačil nad pasom ali pod njim na javnih površinah, razen na območjih kopalnih voda, **jahati po javnih zelenih površinah** urbanega okolja, razen uradne osebe pri opravljanju službenih dolžnosti, **voziti vse vrste koles in motornih koles**, koles s pomožnim motorjem, električnih skirojev, rolik in podobnih prevoznih sredstev po površinah namenjenih pešcem, odkopavati, **odnašati ali premeščati kamnine**, žive ali odmrle školjke in polže iz priobalnega pasu ter na vodnem ali priobalnem zemljišču puščati ali zasedati javno površino s kakršnimikoli predmeti z namenom **rezervirati prostor** v času ko oseba na javni površini ni prisotna.

Kaj bodo otroci ponujali turistom?

Ulični glasbeniki do 22.00

Po tem predlogu bodo ulični nastop kulturnega značaja na javni površini dovoljeni, če se z njim ne ovira raba javne površine zaradi števila nastopajočih ali gledalcev, omejeni pa so na čas med 9. in 22. uro in na ozvočenje za akustične instrumente in vokal, ki ne presega 30 W moči.

Z namenom bivanja in kampiranja bo prepovedano postavljati avtomobilske prikolice.

Na javnih površinah bo prepovedano streljati z zračnim orožjem, s fračo, lokom ali drugimi napravami, pri čemer je lahko ogrožena varnost ljudi, živali in premoženja.

Prepovedano bo metati, puščati ali odlagati cigaretno ogorke, človeške in živalske iztrebke, izbljuvke, žvečilne gumije, izpljunke ter injekcijske igle in brizgalke na javne površine.

Prepovedano bo vgrajevati hladilne, grelne, svetlobne in druge naprave na drevesa na javnih površinah, na fasade objektov in na druge objekte s statusom naravne ali kulturne dediščine, brez ustreznih dovoljenj.

O nočnem času pa nič

Čeprav je bil eden od povodov za pripravo novega odloka prav neživiljsko določilo zakona po katerem se nočni čas začne ob 22.00 tudi v turističnem kraju sredi poletne sezone, pa o tem v osnutku ni niti besede. Očitno je tudi pri naših izolskih poslancih zmanjkalo volje za spreminjanje državnega zakona s takšno dikcijo.

Kje pa bo raztros?

Pomorski prostorski plan določa načine in mesto izvajanja različnih gospodarskih dejavnosti na morju, od školjišč do podvodnih grebenov in odlaganja mulja. Kaj pa raztros pepela z ladje, ki je tudi gospodarska dejavnost?

Nič več spominkov z morja

Če bi dosledno izvajali alinejo osnutka odloka o javnem redu in miru, ki prepoveduje **odnašanje ali premeščanje kamnin, živih ali odmrlih školjk in polžev** iz priobalnega pasu, potem se otroci dopustnikov lahko poslovijo od nabiranja spominkov v plitvem morju, izdelovalci suvenirjev bodo ostali brez materiala za svoje „umetnine“, tudi barvitih kamenčkov z napisu Izola, ne bo več. In kaj bodo poleti prodajali otroci na ulici?

To ne more biti naša slika

Še sami stanovalci Ljubljanske ulice niso mogli verjeti, da si kdo lahko privošči tako nemarno ravnanje s prostorom, ki nosi ime ekološki otok. Nekako so se pretolkli do ugotovitve, da tega ni storil nihče od stalnih prebivalcev tega dela starega mesta (kolikor jih je še) pač pa nekdo, ki se je lotil prenavljanja stanovanja brez vsakega odnosa do kraja, v katerem bi rad živel ali oddajal nepremičnino, ki ga je odkupil od nekoga. **Delavcem Komunale se opravičujejo in hkrati zatrjujejo, da nimajo nič s takšnim ravnanjem, občinske redarje pa pozivajo, naj se vendarle pozanimajo, kdo se je lotil prenove v bližini tega odlagališča.**

Javno podjetje Komunala je stanovalcem Ljubljanske ulice zdaj poslalo še poseben dopis v katerem jih seznani z možnostmi zbiranja in odvoza odpadkov in spomni, da ima vsak uporabnik storitev Komunale dvakrat letno možnost naročila zabojnika ali manjšega vozila za odvoz kosovnih odpadkov.

ur

Morski labodi?

Lungomare je sprehod ob parkirišču

Prepogosto v mestu pozabimo na zeleno arhitekturo. To je tisti del, ki ga gradbena podjetja ne zgradijo, ampak ga posadijo. V mesecu krajinske arhitekture je prav, da pomislimo tudi na to.

Društvo krajinskih arhitektov Slovenije tudi letos, kljub omejevalnim ukrepom, organizira Mesec krajinske arhitekture. Sklop dogodkov, ki se je začel z začetkom aprila, postavlja na prvo mesto pomen krajinskega načrtovanja pri reševanju sodobne krize. Kriza pa ni samo zdravstvena, ampak tudi podnebna.

O tem, kaj krajinska arhitektura pomeni in s čim se bori, smo se pogovarjali s krajinsko arhitektko, sicer sodelavko Zavoda za varstvo narave, Tino Trampuš.

- **Tematika meseca krajinske arhitekture je zelo sodobna. Kaj pomeni zeleno načrtovanje krajine v tem času, ko vidimo, kako zelo potrebujemo oddihe v naravi.**

- Mislim, da smo se lani resnično zavedali, kako pomembne so zelene površine v kraju, v katerem živimo.

- **Predvsem v urbanih središčih.**

- Tako je. V tem času nisi smel zbežati v hribe, v sosednjo regijo, kjer imajo lepe gozdove za sprehod, ampak smo to iskali v bližini našega doma. S tem se je dvignila zavest ljudi tudi glede pomena kakovostnih zelenih površin, kaj pomeni imeti različne prostorčke za sprehod, za poležavanje, tudi za branje in uživanje v senci ali na soncu. To so javne površine, ki jih krajinski arhitekti znamo načrtovati.

- **Ljudje smo v bistvu prvič zares testirali obstoječe zelene površine.**

- Prvič smo se zares zavedali, kako pomembna dobrina je to. Vsem se nam zdi, da moramo imeti vodovod, kanalizacijo in ostalo, pozabimo pa, da potrebujemo tudi kakšen park in kakšno drevo. A v resnici je tudi to javna infrastruktura, ki jo je treba načrtovati in vzdrževati.

- **Predvsem pa ohraniti.**

- To že, ampak v Izoli opažam, da nam ohranjanje nekako še gre, načrtujemo pa malo slabše. Zatakne se nam že, ko pade drevo, ki bi ga morali nadomestiti, in tam navadno ostane luknja.

- **To, da posadiš drevo drugje ni ekvivalentno.**

- Ni, ne. Recimo, v vrtcu je lani padel velik divji kostanj in tisto dvorišče je zdaj prazno.

Pošta ima vse za pergolo, razen pergole. Nič kaj „zeleno“.

Še pred tem je padlo še eno drevo in zdaj je to prostor, ki je izpostavljen močnemu soncu in ne verjamem, da se tam poleti, ali pa kadarkoli je vroče, kdo igra. In tukaj pridemo do podnebnih sprememb. Poletja so vedno bila vroča, zdaj še bolj, oziroma so ta obdobja daljša, in takrat se zavemo, kako ima vsako drevo in vsak park svojo vlogo.

- **Jezimo se, ko moramo plačati za senčnik, istočasno pa nas ne moti, da nam naravno senco krčijo. In teh dveh fenomenov kot da ne bi znali povezati med sabo. A če nimamo dreves, pridejo senčniki.**

- Pa da ne govorimo, da senčnik nikoli ni ekvivalenten drevesu. Dobro vemo, da je pergola s trto prijetnejša od tende, pod katero se kuhamo in komaj čakamo, da malo zapiha. Tudi tega ne znamo dojeti, da nam naravni elementi v mestu dvignejo kvaliteto bivanja. In to je tisto, kar krajinski arhitekti znamo. Saj včasih moraš imeti tendo, a velikokrat se da nekaj urediti z naravnimi elementi. In moramo predvideti zasaditve, ki bodo funkcionirale čez dvajset, trideset in tudi štirideset let. Sadiš zato, da bo drevored ali park videti lepo čez štirideset let. Pogledati moramo, kakšna so naša drevesa, ki jih je v preteklosti sadil Napoleon in se zavedati, da ne bodo večna ter razmišljati, kaj lahko naredimo zdaj.

- **Tako, kot je v gastronomiji postalo jasno, da je naravna hrana kakovostnejša, tako boste morda prišli na vrsto tudi krajinski arhitekti. Naravno okolje je kvalitetnejše od umetnega. Klime in senčila ne morejo nadomestiti drevesa.**

- Nikakor ne in to zares opaziš šele, ko si čisto brez dreves. A če je drevo, mora to imeti tudi rastišče, tla morajo biti odprta, mora biti cel sistem, da to deluje. Poglejmo na primer Livade, kjer bloke iz osemdesetih let obkroža veliko dreves, in vsa ta celota dobro funkcionira kot ekosistem. Pa pustimo na stran težave, ki so nastale, ker so drevesa sadili preblizu. Kljub temu, v primerjavi z novogradnjami, je to nekaj povsem drugega. Jaz živim v bloku brez enega samega drevesa in brez zelenja, kar je katastrofa. Pri vseh blokih, ki so bili zgrajeni v zadnjih letih opazimo, da skorajda niso sadili dreves. Naselje Momento, ki se bo gradilo v Livadah, ima načrtovano lepo stanovanjsko zazidavo in arhitekturo, a sprašujem se, če so tiste arhitekturne skice realne? Načrtovana je velika podzemna garaža, nad katero bo vsega en meter zemlje. Kaj bi lahko tukaj raslo? Hkrati pa imamo zraven eno največjih izolskih ulic, Južno cesto, kjer sploh ni dreves, je čisto gola. In tudi po novi ureditvi nisem v nobenem načrtu opazila, da bi se to kakorkoli spremenilo. To pa zato, pravijo, ker je tam vsa kanalizacijska infrastruktura tako speljana, da ne moreš nič posaditi. Dobro, ampak to vemo že dvajset in več let. Ali bomo enkrat naredili to spremembo, da se bo preuredilo in bomo Južno cesto spremenili v nekaj sprejemljivega?

- **Nekoč se je ob takšne ceste posadilo drevesa.**

- Seveda. Osnovna pri blaženju podnebnih šokov je zasenčenje ulic. Imamo Južno cesto, kjer bi lahko prijavili večmilijonski projekt za sanacijo, da bi tam posadili drevored.

Tudi tamkajšnji stanovalci pravijo, da je bilo posejanih samo nekaj oleandrov, ker drugo ni možno. Že prav, a tudi kanalizacijo se da predstaviti, ampak si moramo to želeli. Seveda je to zahteven in drag projekt, a lahko najdemo način, da to izpeljemo, če je le volja. No, potem imamo še parkovne površine, na primer pri ladjedelnici, ali pa vse te trgovine, kjer drevesa niso predpisana, zato jih tudi ni. In tako imamo samo asfaltne površine, ki se segrevajo.

- **Koliko moči imate pri tem krajinski arhitekti, glede na to, da se vedno več govori o podnebnih spremembah in trajnosti?**

- Na žalost je imamo vedno manj. Letos poskušamo povedati, da so krize vedno priložnost, da stvari obrneš na boljše, če se tako seveda odločiš. In zdaj, ko se začneja tudi javno zavedanje pomena teh površin, je priložnost, da se prepozna tudi strokovnjake, ki te površine znajo načrtovati. Ker gradbeniki tega očitno žal ne znajo, investitorji vedno držijo stroške na minimumu, in če Občina ne določi, da nekje morajo biti drevesa, jih investitor ne bo posadil. Ob tem pa imamo še totalni kaos na tem področju. Vemo, da se spreminja zakonodaja. Na različnih nivojih se posega v obstoječi sistem, ki je vseeno nekako funkcioniral, da bi kapitalu in parcialnim interesom olajšali pot in v teh primerih vedno nastrada javni interes. V mislih imam Zakon o prostorskem načrtovanju in spremembe Zakona o vodah ter reorganizacija ministrstev. To gre eno z drugim in je res nastal totalen kaos in še tisti standardi, tista pravila igre, ki so bila, se zdaj rušijo. Situacija je trenutno zelo slaba in bojim se, da se večina ljudi tega niti ne zaveda. Gre za to, da se izpuščajo mehanizmi o urejanju prostora, ki so za naš prostor pomembni. In tega si nihče ne želi. Verjamem, da niti tisti ne, ki čaka v vrsti, ker ne dobi nekega soglasja in se mu zdi, da bi moralo vse potekati hitreje. A če se bo vse to sprostilo in bomo lahko na hitro gradili, to ne bo v redu za nikogar. In tukaj poudarjamo, da postopki niso dolgi zato, da bi nam grenili življenje, ampak zato, ker je načrtovanje prostora kompleksna zadeva, kjer je treba uskladiti veliko različnih interesov. Če od začetka pelješ postopek tako, da vključuje vse sektorje, prideš do rešitve, ki bo ostala. Sicer pa prideš do konca postopka in potem se javnost upre, ker prej ni imela možnosti sodelovanja.

To o krajšanju postopkov in debirokratizaciji so samo floskule. Strinjam se, da je treba zmanjšati količino potrebnih papirjev, a to ne pomeni, da zdaj pa ne bomo načrtovali. Pa saj si vsi želimo lepo načrtovan in urejen prostor.

- Največji zaveznik krajinskih arhitektov je še vedno javno mnenje.

- Ja, čeprav ne vedno, ravno zaradi teh dolgih postopkov, ampak vedno bolj pogosto pa je res. To pa zato, ker imamo krajinski arhitekti vgrajen nek čut do prostora in naravnih danosti, in ne moremo preko tega, k temu nas zavezuje naša poklicna etika. Z nami je verjetno težje sodelovati, kot s kakšnim drugim prostorskim projektantom, ampak v tem času podnebnih sprememb je to ključno. Spet se veliko govori o otoku. Narava bo vedno bolj pritisnuta, ker je ne spoštujemo. Če mi sprejmemo, da ona je, da morje je in da bo poplavljal, in če pri našem načrtovanju to upoštevamo, nam bo vsem lažje. Imamo potoke, Rikorvo in Morer in kaj smo z njimi naredili? Nič. So le kanal, ki ga vsako leto čistimo in v katerem se nabirajo odpadki. Ali pa Južna cesta. Potrebujemo cesto določene širine, ki ima pločnik, vse ostalo pa je odveč. Vključevanje narave v naše bivanje nam je odveč. Zdaj pa narava kaže, da jo bomo morali vključiti, in tukaj imamo krajinski arhitekti procese, orodja in znanja, da to znamo narediti.

- Na krajinske arhitekto se pogosto gleda kot na ekstrem.

- Usklajevanje interesov v zadnjih letih žal načrtujejo kapital in investitorji. Krajinski arhitekti vedno poskušamo razmišljati usklajeno med razvojem in varstvom. Nismo ekstrem, ampak usklajevanje, smo mediatorji, smo tisti, ki skušamo različne sektorje razumeti, da potem stvari pripeljemo naprej. In razumeti tudi v smislu trendov. Na primer, v Izoli še vedno načrtujemo vse za turizem. Pozabljamo, da moramo Izolo najprej urediti zase. Mesto mora funkcionirati za prebivalce, z različnimi dejavnostmi. Ljudje morajo imeti različne poklice, tudi proizvodnjo. Turizem je lahko le del tega.

- Turizem se razvija s predznakom trajnostnega. V tem duhu se načrtuje tudi vzpenjača na Belveder. Kako razumete povezavo zelene in vzpenjače na griču?

- V tiste uvodne navedbe o trajnosti že dolgo ne verjamem več, ker jih je preveč.

Vedno je treba gledati izvedbeni del in dokler bo vlagan v gradbeništvo, v železobetone in asfalt več, kakor v zeleno, me ne bo nihče prepričal. Na primer osvetljevanje podeželja. Gre za pobude, za katere ne razumem, kako bodo pomagale Izoli. Trajnost pomeni tudi neko trajnostno mobilnost, v smislu zdravega življenja, da bomo ljudi spodbujali, da bodo hodili peš, ne da se bodo vozili z vzpenjačo. Pa ne vem, kaj točno razmišljajo predlagatelji, ali bomo s tem privabili kakšnih sto turistov? Če pa je namenjeno ljubiteljem narave, moramo najprej pogledati, katere so vrednote, ki jih oni cenijo. Če si ljubitelj narave ne boš pustil, da zgradijo takšno strukturo sredi zelenega hriba. Zavedati se moramo da ne gre samo za tisto, kar lepo zgleda na sliki, ampak je treba vlti ogromno betona za temelje. To je ista floskula kot otok. Zakaj bi Izola potrebovala otok in valobran? Toliko stvari imamo na kopnih površinah, ki jih še moramo urediti, da ne rabimo novih. V tem duhu me tudi jezi, kako smo se odločili v novem Pomorskem prostorskem planu, da je treba razparcelirati morje. Zakaj? Morje je morje. Priti moramo do zavedanja, kaj je vrednota in morje je vrednota. Zavedati se moramo, da če uredimo toliko privezov, ne moremo več govoriti o lungomare ampak o lungomarinu.

- Zanimivo, da na slikah novogradenj projektanti vabijo ljudi tudi z zelenim, ko pa gradijo se mu izogibajo.

- In tukaj znamo svetovati krajinski arhitekti. Občinam, pa tudi posameznim investitorjem, ki si želijo imeti kvaliteten načrt, z določenim odstotkom zelenja povemo, koliko rasičenega terena rabijo. To pa niso kontejnerji z zemljo, ali pa podzemne garaže z metrom zemlje. Drevo potrebuje prostor za korenine in za krošnjo. Ampak to seveda pomeni, da tistih deset kvadratnih metrov ne boš mogel zazidati. Znamo to dvojje kompenzirati, da bi imeli bolj kakovostno okolje? Poleg tega, da drevesa dajo okolju občutek urejenosti in so lepo videti, pa imajo tudi funkcijo zadrževanja padavin. Pri krajinski arhitekturi se komunalna infrastruktura načrtuje skladno z zasaditvijo. In temu primerno se jo prilagodi. In če razmišljamo trajnostno, si ne morem, da se ne bi vprašala, kaj pa če bi na Belvederju, namesto glampinga, umestili vrtničke?

AM

ROKOMET

Startajo le rokometaji

Pri ženskah je v 1. ligi začetek končnice zaradi reprezentančnih obveznosti še odmaknjen, zato bodo ta vikend s prvenstvenimi boji nadaljevali le rokometaji. Fantje odhajajo v soboto, 17. aprila v Ribnico, zatem teden dni kasneje prihajajo v Kraško še eni Dolenjci in sicer ekipa Krke, ki je s točko prednosti na lestvici mesto pred zadnjo Izolo. Novomeščani igrajo ta krog z Gorenjem, ki bo najbrž upravičil svojo vlogo favorita. V primeru poraza Izole proti Ribnici se tako razmerje na dnu lestvice po tem krogu ne bo spremenilo in bo dvoboj Izola - Krka že precej odločal. Naše čaka v nadaljevanju še nekaj težjih tekmecev ter nekaj zaostalih srečanj.

NAMIZNI TENIS

Lea Paulin ostaja v Avstriji

V nedavno končanem avstrijskem državnem prvenstvu se je Aleksandra Vovk in Katarini Stražar v ekipi Ossiachersee Bodensdorf 1 pridružila še tretja slovenska reprezentantka, Izolanka Lea Paulin. Ossiachersee Bodensdorf 1 je avstrijsko bundeligo končal na petem mestu, s pozitivnim izkupičkom pa se lahko pohvali tudi mlada Izolanka, za katero je bila to prva sezona v tujini.

»Avstrijsko prvenstvo je vsekakor močnejše od slovenskega, saj v njem igra veliko tujk, nekatere so tudi v članskih reprezentancah svojih držav. Na tekmah se mi je poznalo to, da nisem bila v tekmovalnem ritmu, saj v Sloveniji ni bilo nobenih turnirjev. Ampak na koncu sem bila s svojo sezono kar zadovoljna. Imela sem več zmag kot porazov, kar za prvo leto igranja v tujini niti ni slabo,« je v nekaj besedah svojo prvo sezono na tujih tleh ocenila Paulinova, ki bo tudi v prihodnji sezoni igrala za Ossiachersee Bodensdorf 1.

Glede na to, da se je v letošnji sezoni slovensko državno prvenstvo začelo pozno, zdaj pa je tako ali tako prekinjeno, je bila njena odločitev, da se po štirih zaporednih naslovih državne prvakine z Arrigonijem, preizkusi tudi v tujini, še toliko bolj pravilna.

»Mislim, da sem se ob pravem času odločila, da se preizkusim tudi v tujini. Vsekakor pa mi je bilo veliko lažje tudi zato, ker sta bili v ekipi že Aleksandra Vovk in Katarina Stražar, s katerima se poznamo že od kadetske reprezentance naprej in se med sabo zelo dobro razumemo.«

Dijakinja gimnazije v Kopru, ki jo letos čaka matura, je večinoma trenirala kar v Izoli. *»Imela sem to srečo, da sem lahko trenirala tudi, ko je bilo popolno zaprtje države, saj imam status perspektivne športnice. Tisti mesec sem trenirala s trenerjem Zdenkom Švabom in bratom Erikom, ki mi je bilo dovoljeno trenirati, ker sva iz istega gospodinjstva. Dejstvo pa je, da letošnje razmere za športnike res niso najbolj ugodne. Tako še ne vemo, kdaj bo na sporedu člansko državno prvenstvo v Mengšu, ki bi moralo biti konec tega tedna, pa tudi sicer se ni bilo ravno lahko pripravljati nanj brez kakršnega koli odprtega prvenstva. Prepričana sem, da od tekme lahko največ odneseš, kajti nizi, ki jih igraš na treningih, se ne morejo primerjati s praviimi tekmami. Po drugi strani pa sem lahko ta čas namenila popravljanju tehnike, kar pa tudi ni slabo. želim si le, da se bo nov termin za državno prvenstvo našel dovolj zgodaj,«* je želja večkratne državne prvakine v praktično vseh mlajših kategorijah, pred tremi leti pa je slavila tudi v kategoriji do 21 let.

Žal so tudi v letošnji sezoni, podobno kot v lanskem, okrnjena tudi mednarodna tekmovanja. *»Glede na trenutni program me julija čaka mladinsko evropsko prvenstvo, na katerem lahko po novih pravilih glede starosti igralcev igram še letos. Kako pa bo z drugimi mednarodnimi tekmovanji, v tem trenutku, ne vem? V vsakem primeru bom še trenirala kot do zdaj in sproti bom videla, kam me bo to pripeljalo. želim si le, da bi lahko čim prej spet normalno igrali,«* si čim več tekem želi bodoča študentka Fakultete za šport ena najbolj obetavnih slovenskih namiznoteniških igralk.

V prvi avstrijski bundesligi sta ob trojici slovenskih reprezentantk, igral tudi mlada Kiara Šegula, ki zdaj igra za avstrijsko izbrano vrsto in je z ekipo 'CarinthiaWinds' Villach 1 tekmovalje končala na drugem mestu ter Katja Tomažič, ki je z ekipo ESV-Tischtennis-Bruck/Mur 1 osvojila končno osmo mesto.

Rdeči križ ima nov hladilnik

Rdeči križ Izola in Lions club Izola-Isola zgledno sodelujeta že 10 let, kolikor bo letos februarja star klub. V teh letih so jih povezale številne manjše in večje akcije, a najbolj devetletno sodelovanje pri vseslovenskem Lions projektu Donirana hrana.

Ta projekt so Lionsi začeli leta 2013 v Celju in sčasoma so ga pod okriljem posameznih klubov začeli izvajati v kar 25 slovenskih krajih s sodelovanjem več kot 70 slovenskih trgovin. Trgovine donirajo hrano, ki tekoči dan ni bila prodana, pa bi jo sicer zavrgli, prostovoljci Rdečega križa pa jo zvečer po zaprtju trgovin prevzamejo. Vrsto let so to počeli člani Lions klubov sami. Tako uporabniki Rdečega križa dobijo dnevno svežo hrano. V letu 2020 je bilo na ta način v Sloveniji razdeljenih 1000 ton hrane, ki jo je prejelo 3000 uporabnikov. V Izoli Rdeči križ na ta način hrano prevzema v trgovinah Hofer, Spar, Agraria in Klas, samo lani so prejeli 50 ton hrane. Hrano delijo redno po urniku Rdečega Križa, pa vendar jo je za kakšen dan ali uro treba tudi skladiščiti. Sedanji hladilnik je premajhen in dotrajan, zato so nujno potrebovali večji, profesionalni hladilnik.

In tu se začne še ena lepa zgodba.

Ko so člani Lions cluba Izola- Isola na Rdečem križu letos delili pustne krofe, je sedanjí podpredsednik kluba, Martin Feder, sicer Anglež, ki že dolgo živi v Izoli opazil, da je hladilnik že imel boljše čase. S prošnjo za donacijo se je obrnil na podjetje, v katerem je zaposlen - Schneider Electric. Odločili so se, da preko enega svojih podjetij, Eliwell iz Belluna v Italiji, hladilnik in njegov prevoz v Izolo, v celoti donirajo.

700 litrski profesionalni hladilnik je z velikim tovornjakom v četrtek pristal pred Rdečim križem in razveselil tamkajšnje zaposlene in predsednika Rdečega Križa Izola, Lucia Gobba. V njem bodo lahko hranili cele zaboje hrane, ki je namenjena ljudem, ki jo potrebujejo.

Nataša Benčič

NAŠA IZOLA (skrivalnica)

Če ste v zadnjem tednu hodili po strmi Garibaldijevi ulici, ki povezuje Trg sv. Mavra z Gregorčičevo ulico, ste najbrž našli skriti motiv iz zadnjega Mandrača. Gre za okno cerkvice Sv. Janeza, po raziskavi dr. Gregorja Vučka ene od petih cerkva v našem mestu. Sicer iz dosedanjih motivov ugotavljamo, da so bili naši predniki svojčas mojstri štukatur in ornamentov. Tudi v zaledju mest. Tokratni motiv smo namreč našli v nekdanj osrednjem delu največjega izolskega naselja. Spodnji motiv »pod škurami« nekaj predstavlja in to bi radi ugotovili. Če kdo pozna odgovor, ga bomo veseli. Kovinski okvir na levi pa naj bi po zbranih podatkih predstavljal zunanji dovod zraka v dimnik. Če to ne drži, prosimo za vašo pomoč.

Branko Vuga

Generacija Svetilnika in Arrigonija (II.)

Stane Bakan že vrsto let živi v Kopru, a je vendarle Izolan, da bolj ni mogoče biti. Zadnje čase ga srečujemo trikrat na dan, ko materi v Trinkovo prinaša hrano in boljše priložnosti za pogovor o mladih v Izoli šestdesetih in sedemdesetih let si ne bi mogli zamisliti. Danes objavljamo drugo (predvsem foto) nadaljevanje..

- Vsaka generacija je imela nekaj glavnih oseb in v naši je bil gotovo zelo pomemben **Miki**, tudi zato, ker je bil najmočnejši in so se ga vsi bali. Pomemben je bil tudi **Antonio**, ki je vedno imel pri sebi tisti mali tranzistor na katerem je nenehno poslušal **Radio Roma** ali pa **Radio Luxemburg** in smo vsi skupaj poslušali glasbo, ki je pri nas še ni bilo slišati. Od glasbenikov so takrat bili glavni **Faraoni**. **Gianni Collori** je bil tudi z našega konca, saj je živel v **Tartinijevi ulici**, njegov oče pa je imel servis radijev in televizij tam, kjer je zdaj **Bife pri Kralju**. Včasih so prišli **Kameleoni** in so se družili s **Faraoni** in z nami tam pri špini na tržnici. **Vanja** je itak Izolan pa tudi ostali so prihajali, največkrat **Tulio**.

Kasneje smo dobili **mladinski klub** v prostorih sedanjega kulturnega doma. Levo je bila knjižnica, tam kjer je zdaj mala dvoranica pa je bil **mladinski klub z juke boxom**, igrali smo **calcioballila**, **šah** in **podobno**. Obstajal pa je še en prostor za vaje v **prizidku**, kjer je danes zadnji vhod na oder. Tam so, recimo, vadili tudi **Faraoni**.

Klapa s Svetilnika

Poklicni glasbenik sem postal z osemnajstimi leti, v resnici pa sem že **pri šestnajstih igral s Stanetom Škodo in Gorastom Radojevičem**. Če so bile kakšne poroke ali rojstni dnevi naju je Škoda poklical in sva šla. Zgodilo se je celo, da sem prišel v šolo naravnost s plačanega igranja na kakšnem rojstnem dnevu.

Z Gorastom sva kasneje igrala skupaj tudi v eksperimentalni skupini **Epka** s katero smo imeli par velikih nastopov, ampak smo bili enostavno preveč eksperimentalni, da bi dolgo obstali. Poleg pokojnega **Maxa Vergana**, ki je igral bobne je bil tam še Gorast z bas kitaro, brata **Edi in Adrijano Roy** sta igrala mandolino, violino pa **Ticijana Prijon**.

Stane Bakan in Boris Benčič

Kasneje so se prihajali in odhajali še: **Lean Klemenc** (klaviature), **Dario Vatovac** (bobni), za videz pa so skrbeli: **Boris Benčič**, **Mirjam Furlan** in **Zvonka Radojevič**

Svetilnik je bil raj

Pa naj se vrnem k Izoli. Če je bil **Arrigoni** glavno glasbeno zbirališče za koncerte in ples, pa je bilo zbirališče za vse ostale stvari, ki zanimajo mlade **Svetilnik**. Tam so takrat stale **lesene hišice sindikalne organizacije iz Domžal**, ki so bile zasedene samo poleti, vse ostale mesece pa smo se tam zbirali mi. Nič koliko ljubezni se je spletlo tam pa tudi prve cigarete in podobne stvari, ki gredo k mladim.

(Nadaljevanje naslednjič)

Barake na svetilniku so bile priljubljeno zbirališče mladih

Izola je že zdavnaj imela „glamping“

Skupina Epka

POMLAD V IZOLI facebook.com/kulturnicenter.izola

Četrtek, 15. april 2021, ob 19.00

Otvoritev razstave **Maja Alessio: Fantazija**

Petek, 16. april 2021, ob 20.00

Pogovor o... Zeliščni rajGosta: **Sonja Kocjančič in Urban Posedi**

Sobota, 17. april 2021, ob 20.30

Koncert **Barbara Šinigoj kvartet**

Nedelja, 18. april 2021, ob 20.00

Nedeljske večernice ob osmih z Mefom:
Tomaž Hostnik

Sreda, 21. april 2021, ob 20.00

Pogovori ob sredah:Gost **Marina Hrs**

Četrtek, 22. april 2021, ob 20.00

Potopisna oddaja: IndijaGost **Tadej Bolta**

Petek, 23. april februar 2021, ob 20.00

Pogovori ob sredahGosta **Iztok Škerlič in Tina Rožac**

Sobota, 24. april 2021, ob 20.00

Proslava ob dnevu
upora proti okupatorjuKoncert **Trio NOB**

Nedelja, 25. april 2021, ob 20.00

Nedeljske večernice ob osmih z Mefom:
Darko Nikolovski**Spoštovani prijatelji Galerije Insula!**

V (odprti) galeriji Insula si lahko do konca meseca ogledate zanimivo razstavo celjskega umetnika Ratimirja Pušelje. V Izoli predstavljamo opus avtorjevih akrilnih platen, ki so nastala v sedemdesetih oziroma začetku osemdesetih let dvajsetega stoletja, ki so prvič predstavljena primorski publiki. Vabljeni!

Ratimir Pušelja je bil rojen v Poščenju pri Šavniku (Črna gora) leta 1941. V rojstnem kraju je zaključil osnovno šolo, se vpisal na šolo za oblikovanje v Hercegovnem in jo končal v Sarajevu. Študiral je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani in diplomiral leta 1968 na slikarskem oddelku pri prof. Mariju Preglju. V letih 1970–1972 je obiskoval slikarsko specialko pri prof. Zoranu Didku. Leta 1977 je pristopil k slikarski grupi »Junij«. Od leta 1972 je delal kot likovni pedagog v Celju, od tega dalj časa na Gimnaziji Celje – Center. V mestu ob Savinji, kjer je tudi živel in občasno razstavljal, je umrl leta 2015.

skem oddelku pri prof. Mariju Preglju. V letih 1970–1972 je obiskoval slikarsko specialko pri prof. Zoranu Didku. Leta 1977 je pristopil k slikarski grupi »Junij«. Od leta 1972 je delal kot likovni pedagog v Celju, od tega dalj časa na Gimnaziji Celje – Center. V mestu ob Savinji, kjer je tudi živel in občasno razstavljal, je umrl leta 2015.

Program CKŠP Izola na spletu:

Ta teden ne spreglejte na:

Facebook/Ckšp Izola;**Facebook/Občina Izola;****Facebook/Studio-Parametrik**

Petek, 16. april ob 20.00

POGOVOR O...**Zeliščni raj****Sonja Kocjančič****in Urban Posedi**

Sobota, 17. april ob 20.30

KONCERT**Barbara Šinigoj****Kvintet**

Nedelja, 18. april ob 20.00

NEDELJSKE VEČERNICE OB OSMIH
Z MEFOM**Tomaž Hostnik**

Sreda, 21. april ob 20.00

POGOVORI OB SREDAH**Marina Hrs**

Facebook/Ckšp Izola; Facebook/Občina Izola;

Facebook/Studio-Parametrik

Občina Comune di
IZOLA - ISOLAREPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTUROEUROPA CINEMAS
CREATIVE EUROPE - MEDIA SUB-PROGRAMME

Galerija Alga

Spletna otvoritev

Maja Alessio: Fantazija

Spletna otvoritev: 15. 4. ob 19.00

Galerija je odprta od ponedeljeka do petka od 16.00 do 18.00 ure

16. 4. - 5. 5. 2021

Galerija Insula

razstava

RATIMIR PUŠELJA (1941- 2015)

Trenutek v brezčasju

Razstava je na ogled do 28.04.2021

Sončna dvorana

razstava

Fotografska skupina Andragoškega društva Morje

Fotografski maraton v času karantene

Razstavljajo: Adrijana Mandalenič, Andrej Šumenjak, Barbara Cassermman, Irena Čarman, Irena Lipovec Lorget, Jack Lorget, Krisztina Doltar, Lilijana Hrvatina, Oskar Jogan, Saša Sergej Merkandel, Tanja Mask in Tatjana Branković.

Podaljšan ogled! do 30.4.2021

Galerija Plac

razstava

Davorin Marc

Fotogram_i

Galerija Salsaverde

razstava_youtube: Galerija Salsaverde

HudBrotherhood vol 1.

Maja Alessio v galeriji Alga

Maja Alessio je oblikovalka, ki se je pri svojem delu ukvarjala z več zvrstmi likovnega ustvarjanja: fotografijo, scenografijo, kostumografijo, televizijsko režijo, grafiko, izdelovanjem drobnih predmetov, otroških igrar ... Živi in ustvarja v Izoli.

Je članica Slikarske skupine MORJE izolske univerze za tretje življenjsko obdobje. Slika naravo in druge podobe svoje okolice. Pripravila je že več samostojnih razstav v Kopru, Ljubljani, Štanjelu, se udeležuje raznih ex-temporov in sodeluje pri vseh razstavah svoje skupine. Je kreativna ustvarjalka, ki se nenehno spogleduje z novimi izzivi v svojem ustvarjanju.

Spletno otvoritev je omogočila ekipa TV CKŠP

Na sprehodu s Tartinijem

Od prejšnjega tedna je na Bernardinu na ogled nova razstava fotografij Ubalda Trnkoczyja, ki pripoveduje zgodbo v Piranu rojenega violinista in skladatelja Giuseppa Tartinija.

Na obmorski promenadi med Piranom in Portorožem pod bernardinskimi oboki je prejšnji teden, na rojstni dan slovitega violinista in skladatelja Giuseppa Tartinija, luč ugledala nova razstava. Gre za enajst fotografij umetniškega fotografa Ubalda Trnkoczyja, velikega ljubitelja Pirana in prejemnika letošnjega Tartinijevega priznanja Občine Piran.

Ideja za razstavo je nastala v sklopu projekta Tartini 250 pod okriljem Občine Piran. Zgoditi bi se morala že lani ob 250. obletnici Tartinijeve smrti, a je bil projekt zaradi epidemije koronavirusa prestavljen. Vodja projekta Tartini 250 Dragan Klarica: »Z razstavo Na sprehodu s Tartinijem začnemo nabor dogodkov projekta Tartini 250, zaradi spleta okoliščin pa je razstava postala tudi nekakšen povezovalni element s prihajajočim letom, ko bomo praznovali 330 let rojstva Maestra narodov.«

Galerija na prostem pod arkadami je sicer zaživela že jeseni 2019, ko so postavili na ogled Trnkoczyjeve fotografije z naslovom Male štorije naše dediščine. Novo postavljena razstava z naslovom Na sprehodu s Tartinijem pa predstavlja fotografije Pirana, povezane z najbolj slavnim Pirančanom. Ob fotografijah je tudi zanimivo spremno besedilo, ki ga je napisal novinar Boris Šuligoj: »Uporabil sem star pripovedni trik in dal besedo Giuseppu osebno, da bi ga obudil in bolj približal množicam, ki ponavadi brezbržno hitijo mimo lepih obokov svetega Bernardina. V podobi mogočnega in najlepšega kipa v državi nas prepričuje, da Vražji trilek in njegove sonate sploh niso vse, kar nam je zapustil. Da ni bil le prva violina Evrope, ampak tudi Evropejec par excellence skoraj 300 let pred današnjo Evropo. Da je odnesel genija iz rojstnega kraja v svet, tam druge učil kulture, fizike, matematike, filozofije in hkrati svojemu mestu vračal duha, ki raste prav iz njegovega tartinijanskega povezovanja kultur.«

V spodnjem kotu vsake fotografije se nahaja QR koda, ki obiskovalca popelje na portoroški turistični portal, kjer lahko prisluhne Tartinijevi glasbi in spozna širšo zgodbo z zgodovinskimi dejstvi, avtorice Daniele Paliaga Janković.

Še ena zapravljená prilóžnost

Rubrika Zgodovino delajo zgodbe ponuja običajno zapise o starejših dogajanjih v teh krajih. Tokrat bo izjema, ker pojasnjuje zgodbo, ki ima manj kot desetletje. Gre za projekt izolskega muzeja letalskih modelov. Zgodbo, ki bi lahko bila danes del turistične ponudbe predstavlja Srečko Gombač.

Pri iskanju zanimivih vsebin za popestritev izolske kulturne in turistične ponudbe je pred slabim desetletjem nastala ideja in bila sprejeta tudi odločitev, da se v sklopu muzeja Parenzana postavi samostojna zbirka o letalski zgodovini teh krajev in širše regije.

Letalstvo je namreč ena od tematik, ki zanimajo široke sloje javnosti, ne glede na spol, tako pri nas kot v tujini, od otrok do odraslih. Ne pozabimo, letalstvo je bilo v teh krajih na začetku 20. stoletja bistveno bolj razvito kot drugod v tem delu Evrope, letalskega muzeja pa Slovenija še danes nima.

Najprej so bili vsi ZA

O tem je bil takrat v muzeju napisan **elaborat**, ki je podrobno opisal strukturo i način postavitve, prostorsko pa bi naj bi **zbirka bila umeščena na pokrito dvorišče** za stavbo muzeja. **Jože Černelič** z izolske občine je skušal pomagati z iskanjem sredstev za nadstrešek, začelo pa se je tudi z zbiranjem gradiv v ta namen. Veliko upanja je zbujal domačin **Anton Pavlovčič**, ki je takrat pripravljaval knjigo o modelih slovenskih letal in jih kar nekaj tudi sam izdelal.

Konstruktor Anton Pavlovčič

Pavlovčič je bil po poklicu sicer finomehanik, a je bil tudi eden najboljših poznavalcev slovenskega letalstva, **mojster modelarstva in industrijskega oblikovanja**. Od njenega nastanka pa vse do smrti je bil član uredništva revije **TIM**, bil tudi med pobudniki ustanovitve **Ljudske tehnike**, ki je v desetletjih po vojni skrbela za spodbujanje tehniškega znanja v Sloveniji. Imel je odlična znanstva v svetu našega letalstva. V **Mehanotehniki**, kjer je delal, se je proslavil predvsem z oblikovanjem **otroškega telefona**, ki so ga izdelali v več kot milijon primerkih.

Anton Pavlovčič je sodeloval tudi pri izolškem projektu majhnega brezpilotnega letala za vojaške potrebe, ki so ga konec osemdesetih razvijali v **Mehanotehniki**.

Takrat je v Izoli izšlo tudi nekaj letalskih knjig (o bratih **Rusjan**, o portoroških **hidroplanih** ipd.), začeli pa so se zbujati tudi **modelarji**.

Pavlovčičeva letala v Bistri

Palovčičev model hidroplana

Model bombnika Douglas D 26 meri čez krila dobre 4 metre

Redna letalska linija Portorož - Torino

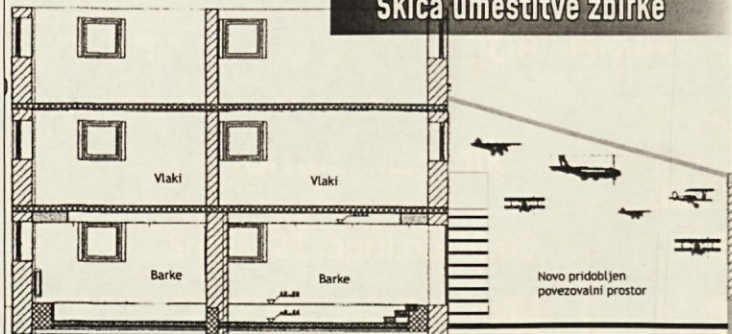

Navdušenje je splahnelo

Začetnim uspehom pa je sledila ohladitev. Podpore za postavitev nadstrešnice na koncu ni bilo, **Anton Pavlovčič** je nekaj za tem umrl, kmalu pa je sledilo tudi uničenje **Muzeja Parenzana** in zatón muzealstva v Izoli. Danes je gradivo ali neizkoriščeno v zasebni lasti ali pa razstavljeno v drugih muzejih, predvsem v **Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri**, ki ima vsaj sedem Pavlovčičevih letal.

Za Izolo pa je ostala še ena neizkoriščena prilóžnost. (SG)

Skica umestitve zbirke

40 let pred Pipistrelom

Ko te dni prebiramo o uspehih ajdovskega Pipistrela, ki je z enim vodilnih Kitajskih logističnih podjetij, podpisal pogodbo o izdelavi velikih tovornih brezpilotnih letal z zmožnostjo navpičnega vzleta in pristanka se spomnimo v zgornjem članku omenjenega brezpilotnega letala, ki so ga načrtovali v **Mehanotehniki**. Kolikor je znanega je šlo za izdelavo brezpilotnega modela letala, ki bi služilo za urjenje protiletalske obrambe. Menda so že imeli izrisan model in nabavili elektroniko, potem pa je **Mehanotehnika** šla k vragu, z njo pa tudi vsi načrti za ta projekt.

Če morda kdo od nekdanjih modelarjev in vodilnih **Mehanotehnike** hrani kaj od tega projekta ga prosimo, da nas pokliče na 040 211 434 ali pošlje mali na urednistvo@mandrac.si

Kriminalije

Nadlegovalca z vinom

Občanka je obvestila policiste, da je v San Simonu pri toboganih skupina oseb, ki nadleguje mimoidoče. Policista sta ugotovila identiteto dveh oseb. Na plaži sta imela kozarce in steklenico vina. Zoper obe osebi je bil zaradi kršitve ZNB izdan plačilni nalog, bila sta napotena v svojo regijo, saj nimata pogojev za vstop v Obalno-kraško regijo.

Razkužil se bo

Policisti so bili obveščeni, da je nekdo v enem od izolskih blokov razbil stikala ter ukradel oglasno desko in razkužila. Sledi zbiranje obvestil.

Skuter je šel

Policiste je obvestil občan, da je nekdo v Livadah ukradel električni skuter MES127 Flinston, ki je bil parkiran pred vhodnimi vrati stanovanja. Električni skuter je vreden 440 evrov.

Je treba pokosit

Nekdo je preščitnil obešanko na vratih poljskega objekta in ukradel motorno koso Active 4.0, zelene barve, vredno 250 evrov.

Posušeni rastlinski deli

Policista sta v Simonovem zalivu občanki zasegla zvitek s posušenimi rastlinskimi delci (marihuana), ki ga je kadila, in posebej še približno en gram posušenih rastlinskih delcev (marihuana). Zasežena snov je poslana na analizo, po analizi sledi ustrezen ukrep.

S traktorjem na Lonko?

Policisti so bili obveščeni, da je nekdo poškodoval zapornico na parkirišču Lonka. Ugotovili so, da je to storil voznik kmetijskega stroja, ki so ga tudi izsledili in mu izdali plačilni nalog.

Kupca brez maske

Izolske policiste je poklical varnostnik in pojasnil, da imajo v trgovini par brez maske, ki ne upošteva navodil varnostne službe. Policisti so obe osebi privedli na PP Izola, ker ni bilo mogoče ugotoviti njihove identitete na kraju. Na podlagi osebnih dokumentov je bila nato ugotovljena identiteta oseb. Ženski je bil izdan plačilni nalog po 24/1/1 ZOIZK, 22/1 ZJRM-1, 57/1/14 ZNB in 83/1-8 ZZASV-1, moškemu pa plačilni nalog zaradi kršitev 24/1/1 ZOIZK, 57/1/14 ZNB in 83/1-8 ZZASV-1. Mama mia.

Opozorilo policije pred protesti

Pred petkovimi tradicionalnimi protesti so iz PU Koper poslali naslednje obvestilo:

Na Policijski upravi Koper smo seznanjeni s pozivi na družbenih omrežjih k zbiranju ljudi in udeleževanju na neprijavljenih protestih, ki naj bi se odvijali v prihodnjih dneh na območju naše policijske uprave. Pri tem izpostavljamo, da je zbiranje ljudi z veljavnim odlokom še vedno prepovedano, prav tako niso dovoljeni shodi ali podobne prireditve, začasno pa je omejeno tudi prehajanje ljudi med statističnimi regijami.

Policisti bomo na morebitnih shodih opravljali naloge varovanja življenja in premoženja ljudi, preprečevanja kršitev javnega reda in miru, nadzirali pa bomo tudi spoštovanje veljavnih odlokov za preprečevanje širjenja nalezljive bolezni, in v primeru ugotovljenih kršitev ustrezno ukrepali. Posebej opozarjamo na prepoved prinašanja nevarnih predmetov na javne prireditve.

Predvsem ranljivim skupinam prebivalstva (starejšim in staršem z otroki, nosečim ženskam) svetujemo, da se z udeležbo na tovrstnih dogodkih ne izpostavljajo potencialno nevarnim situacijam ter nena zadnje tudi nevarnosti širjenja okužbe.

Območje, kjer bo zaznan shod, ter konkretni postopki s policisti bodo videonadzorovani. Pozivamo vse, da upoštevajo opozorila in navodila policije, ter spoštujejo vse odloke glede omejitve gibanja in zbiranja ljudi.

Poudarjamo, da namen ukrepov policistov ni poseganje v pravice posameznikov do zbiranja in svobode izražanja, pač pa varovanje življenja in premoženja ljudi ter varovanje zdravja udeležencev in vseh nas. Ljudi pozivamo k odgovornemu ravnanju in spoštovanju ukrepov za zaježitev epidemije koronavirusa, tako zaradi sebe kot tudi zaradi drugih.

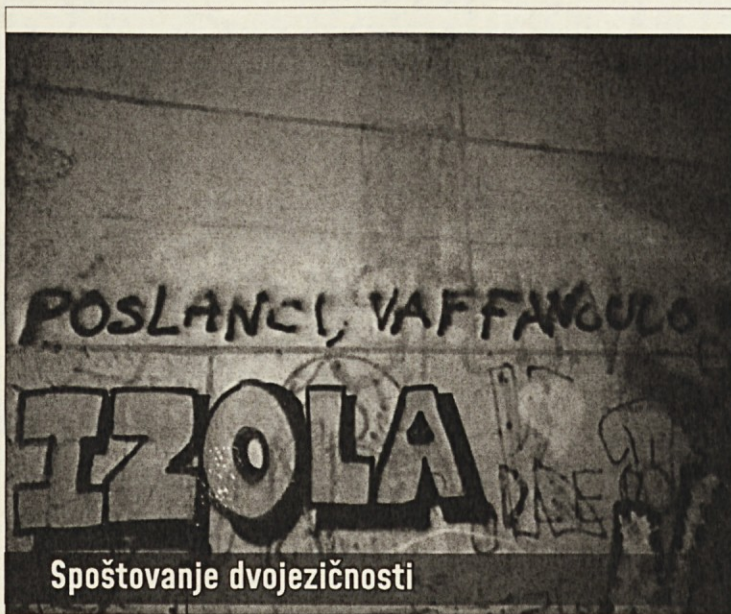
Sporočilo za javnost PU Koper

Ranjenec s svetilnika

Zgodilo se je na plaži pri svetilniku. Skupina otrok je v prisotnosti staršev metala kamenje v laboda, ki je plaval v bližini. Na opozorilo mimoidočih so sicer prenehali, a je prišla druga skupina otrok in nadaljevala s početjem.

Končalo se je z okrvavljeno glavo laboda in spoznanjem, da nekateri res ne znajo povedati otroku, kaj je prav in kaj se ne sme.

MALI OGLASI

RAZNO

- Miren zakonski par v pokoju iz Izole išče malo parcelo v Izoli ali okolici v najem. Dovoz z avtomobilom. Tel: 031 844 506

- Iščem kmetijsko parcelo v velikosti cca 300 - 400 m² na območju Izole (Jagodje, pod Belvederjem, Polje, Livade nad avtocesto proti Šaredu in sicer v najem za daljše obdobje z možnostjo odkupa. Tel. 041 664 760

PRODAM

- Poceni prodam dobro ohranjen električni invalidski voziček. 040 431 916

NAJAMEM

- Najamem enosobno stanovanje cca 40 m² v pritličju ali z dvigalom na Obali. Tel.: 031 710 857

KUPIM

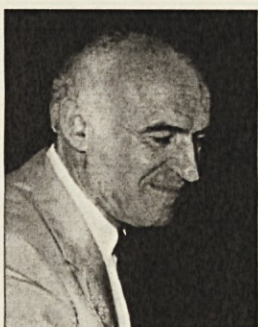
V Izoli kupim dvosobno stanovanje v bloku ali hiši. Tel. 051 311 180

V 87. letu starosti se je na izolskem pokopališču poslovil od družine, Izolanov in vseh, ki so ga tako ali drugače poznali.

DANE OPSENICA

Žalujoči: žena, sin, hči, vnukinja in vnuka

Izola, april 2021

+386 (0) 41 858 473

**Osebni
prevzem**
tel.: 041 858 473

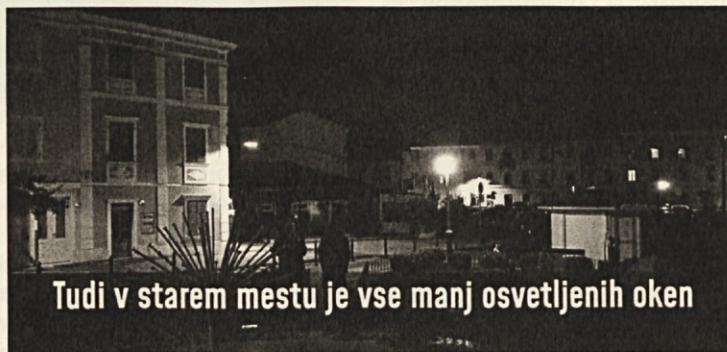
*Saj veste kje?
Med parkom in Lonko.*

Zadnji ostanek zime pri sv. Jakobu na Šaredu

S spletne strani Izola, kot je bila nekoč:
Kdo je mladenič, ki stoji ob Borisu Čuku?

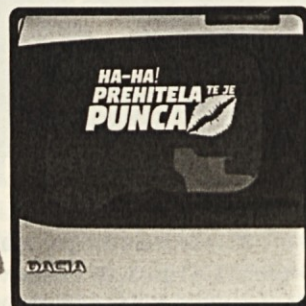
Tudi v starem mestu je vse manj osvetljenih oken

Ali se plavajoče gostišče vrača na pomol?

Stiskarna Mandrač
+386 040/43-29-43

splet: stiskarna.mandraca.si
fb: www.facebook.com/mandrac.si
mail: stiskarna.mandraca@gmail.com

majice
kape
šalice
puzle
itd.

nalepke za avto
nalepke za računalnik
stenske nalepke
urnik nalepke

Tudi petkovi protesti so se preselili na splet.